

BERD – Considerații privind finanțarea sectorului de apa

Brașov, 13 iunie 2024

- **(Co)finanțarea proiectelor UE/sectorul de apă**
- **Tranziția sectorului de apă în România**
- **Finanțarea sectorului de apă pe termen mediu**

- **App. 600 mil. Euro – cofinantare app. 4.5 mild. euro**
- **25 ROCs - peste 30 imprumuturi**
- **Imprumuturi pe TL negarantate (cu 3 exceptii); pe baza de cash-flow, CMD, PSA**
- **Contractul de delegare – esențial**
- **Continuare regionalizare**
- **Politica de tarife**
- **TC**
 - Strategie de apa
 - Benchmarking
 - FOPIP – de la caz la caz
 - CIPS
 - Asset Management
 - PBC/NRW
 - Teme noi - incluziune, EE, REW, digitalizare etc.

Rata de acoperire a serviciului datoriei (fluxul de numerar pentru plata serviciului/ serviciului datoriei)

- min. 1,2

Datorie totala/**EBITDA**

- Max. 4.5

Gradul de colectare

- 90-95% (vs.85-90% raportarea anterioara)

Plan de tarife

- Tarif combinat

Majoritatea operatorilor indeplinesc indicatorii financiari; cazuri izolate de neconformare pe termen scurt

- Diferente privind capacitatea de operare/implementare/acces fonduri
- Profitabilitatea variază (raza de acoperire, tarife, managementul costurilor)
 - ROCs cu profitabilitatea (EBITDA)<20% - sa asigure:
 - crestere suplimentara de tarife
 - controlul costurilor
- Implementarea planului de tarife
- Auditori cu experiență
- Cererea – volumul de apa (cererea < decat cea prognozata 3-4 ani in urm)
- Forex, rata dobanzii
- Contractul de delegare
- Schimbari legislative: MRD, dividende, redevente, achizitii
- **Finalizarea proiectelor? Co-finantarea UE/buget de stat?**

- **Eficientizarea serviciilor de operare in context regional - Da**
- **Mecanism de furnizare a serviciului în localitățile mai mici – Da**
- **Planificarea pe termen lung si prioritizarea investitiilor - Da**
- **Optimizarea resurselor disponibile/ economii la scara - Partial**
- **Conformarea cu directivele UE – Partial, in zona de proiect**
- **Management mai performant - Da**
- **Acces la finanțări UE și comerciale - Da**
- **Limitarea interferenței politice – Parțial**

Obiectiv general – conformarea cu standardele UE???

Conformarea cu legislatia UE – partiala; 70%

- POS1 – aprox. 260 aglomerari peste 10000 I.e.
- POS2 – aprox 2300 aglomerari intre 2000-10000 I.e.

Constrangeri financiare

- 25 miliarde in 2019-2020
- numai 2.5 bil. Euro disponibile prin Podd pentru perioada 2020-2027

Capacitate de operare si implementare

- Operatorii regionali – performante variate in tara
- Capacitate de implementare limitata (nu toti operatorii au accesat finantare UE)

Alte aspecte:

- Constrangeri de timp;

Optimizarea utilizarii granturilor:

Cofinantare? Consolidare? Eficientizare? Parteneriate?

Obiective:

- ✓ Continuarea regionalizării/Consolidare/Agregare
- ✓ Comercializarea ROCs
- ✓ Licențiere – tarife/investiții/plan de afaceri
- ✓ Îmbunătățirea managementului (ROCs si IDA)
- ✓ Asumarea planurilor de *management al activelor*
- ✓ Buna guvernanta
- ✓ Finanțare adițională granturilor UE/mecanisme inovative
- ✓ Participarea sectorului privat

Definirea strategiei după 2027?

Impactul estimat?

- **Contractele delegare – 25 ani**
- **‘well run companies’/‘mature companies’ –**
 - ◆ **referinta pentru calcularea nivelului de grant**
 - ◆ **Autonomie, asumare responsabilități, orientare către client, orientare către piață**
- **OPEX benchmark** - Compararea nivelului de eficienta
- Introducere **KPIs** in DMCs
- Clarificare **roluri** – Minister coordinator/ANRSC/ADI/ROC
- **Teme noi: schimbări climatice, eficiență energetică, economie circulară, digitalizare etc.**

Optiuni de finantare pe TL?

DESCENTRALIZARE

Aprox 25 mild. euro?

- **Pana in 2027: finantare UE + cofinantare**
- **Dupa 2027?**

Optiuni de finantare:

- **Resurse proprii/tarife (subventii mai putin)**
- **Credite cu garantie suverana – ieftine, dar politizate**
- **Imprumuturi municipale**
 - **incarcarea bugetelor locale**
- **Finantarea operatorilor cu suport municipal**
 - **Garantie**
- **Finantarea independenta a ROC - imprumuturi sau obligatiuni**
 - Bazata pe credibilitatea companiei/PSC**
- **PSP/finantarea concesiunilor – indatorare sector privat**

- **Externalizarea unor activități sau părți din serviciu**
- **DBO**
- **DBFO**
- **Contracte bazate pe performanța (e.g. EnPC)**
- **Contracte de management**
- **Joint venture**
- **Altele**

- **Soluii ‘win-win’**

Venera Vlad
Associate Director
SIG, EMEA, Romania and Bulgaria
Tel: +40 732 731 598
vladv@ebrd.com

